

Razgovor s intendanticom Dubrovačkih ljetnih igara Dorom

Nakon dvije godine mjera, bit će uzbudljivo opet vidjeti masu na okupu

Financijski bolje stojimo nego u prošla dva izdanja, ali budžetno festival nije ni blizu "zlatnim" godinama, priznaje sugovornica

PIŠE: BRUNO LUCIĆ

Financijski oslabljene i sadržajem skromnije, Dubrovačke ljetne igre dvije pandemijske godine ipak su prebrodile, a 73. festivalska sezona najavljena je kao povratak na 'staro'. Intendantica Dora Ruždjak Podolski sa svojim je pomoćnicima za dramski odnosno glazbeni program Sašom Božićem i Tomislavom Fačinijem kreirala još jedan program.

Pozitivni aspekti

Korona nije prošla, ali je 'popustila'. Kako Dubrovačke ljetne igre prolaze proces 'oporavka', po-

sebno onog financijskog?

Nakon dvije pandemijske godine vraćamo se na staro, na svu sreću. Financijski bolje stojimo nego u prošla dva izdanja, ali budžetno festival nije ni blizu "zlatnim" godinama. No, turizam se oporavlja, prognoze za sezonu su i više no optimistične, te se svakako nadamo da će sljedeća godina biti potpunim povratkom na "staro normalno". Osim ako nas ne otmu vanzemaljci.

Kakve je tragove pandemija ostavila u kulturi?

Ima ožiljaka, dobro ste to primijetili. Ali ima i nekih pozitivnih aspekata – pandemija je pokazala ko-

liko uspješnih umjetnika Hrvatska ima, i koliko njih zaslužuje svoju šansu na prestižnim kulturnim manifestacijama, uključujući i Dubrovačke ljetne igre. I kako se u tom smislu ne smijemo podcjenjivati. Isto tako, baš su Dubrovčani u kriznim vremenima pokazali koliko mare za kulturu i koliko je ona neophodna za zdravo socijalno bivanje.

S obzirom da su ublažene skoro sve epidemiološke mjere, hoće li ove godine gledališta na predstavama i koncertima biti u punom kapacitetu?

Hoće, što nas jako veseli. Bit će uzbudljivo vidjeti masu na okupu, ponovno.

S druge strane, ta situacija predstavlja i izazov. Moramo se truditi još više, biti još bolji za cijenjene posjetitelje Festivala, zainteresirati ih za naše sadržaje i programe.

Zašto ove godine nema gala koncerta ili barem koncerta ispred crkve sv. Vlaha dan nakon otvorenja Igara kao što je to uglavnom posljednjih godina bio slučaj?

Vidite, riječ je o veoma skupom projektu. Da biste imali galu, treba vam program koji uključuje veliki broj izvođača. Ipak, odlučili smo se za galu s Nadine Sierra, jednom od najvećih svjetskih koloraturnih sopranistica današnjice i Sim-

fonijskim orkestrom HRT-a pod ravnanjem Ivana Repušića za zatvaranje. Još smo u poziciji da moramo "vagati" i razumno raspolagati budžetom. Inače, gospodica Sierra nastupa s Filipom Filipovićem, mladim tenorom pred kojim je zasigurno blistava budućnost. Zarnije lijepo dasu Dubrovačke ljetne igre u mogućnosti spojiti svjetsku zvijezdu i mladu nadu na istom koncertu?

Nažalost, sve češće se čuju vijesti o svojevrsnoj averziji prema ruskoj umjetnosti i kulturi, jeste li nešto slično primijetili u Hrvatskoj? Simbolično ste u jednoj večeri na 73. Igrama spojili ukra-

jinskog pijanista Vadyma Kholodenka i rusku violonisticu Alenu Baevu?

Averzija prema ruskim umjetnicima nažalost jest novom pojavom u svijetu, znamo vrlo dobro što se događalo ovih mjeseci. Bojim se da ovaj intervju nije dovoljan za izraziti sve "pro et contra" argumente. No, ovdje se zapravo ne radi o "pro et contra". Riječ je o ratu. Opakom i perfidnom ratu. Riječ je civilizacijskoj problematici koja ne nailazi na odgovore na razini gdje bi ih trebala pronaći – govorim o svjetskoj politici općenito. Nastup Alene Baeve i Vadyma Kholodenka dogovoreni su još u rujnu.

Evidencijski broj / Article ID: [20136994](#)
Vrsta novine / Frequency: [Tjedna](#)
Zemlja porijekla / Country of origin: [Hrvatska](#)
Rubrika / Section:

Ruždjak Podolski uoči početka 73. festivalnog ljeta

DUBROVČANI SU U KRIZNIM VREMENIMA POKAZALI KOLIKO MARE ZA KULTURU, NAPOMINJE DORA RUŽDJAK PODOLSKI

najljepših stihova o slobodi, onih Gundulićevih, dvama mladim ukrajinskim glumicama, **Oleksandri Barstok** i **Mariji Štofa**. Obje su potražile utočište u Hrvatskoj uslijed ratne stihije.

Mlade glumačke i kazališne snage

Novost u programu Igara je stavka "Iza scene – predstavljanje umjetnika", što možete reći o tome?

Dio je to Synergy projekta kojeg Dubrovačke ljetne igre provode kao partner s najvećim festivalima u regiji, financiranog sredstvima Kreativne Europe s ciljem jačanja konkurentnosti i stvaranja novih djela klasične glazbe, inspiriranih lokalnom kulturom. Drugim riječima, zahvaljujući ovom projektu, promoviramo suvremenu klasičnu glazbu i mlade hrvatske skladatelje, a na Igrama će se predstaviti skladateljica iz Crne Gore i skladatelj s Kosova, dok se uzvratno Helena Skljarov, mlada hrvatska skladateljica predstavlja na Festivalu ljubljana, a Tomislav Oliver na Kotor Artu.

Premijera "Čudesne šume" zakazana je na Lovrjencu, a prilikom za sudjelovanje imat će i mališani. Zar nije za najmlađe puno 'prijateljskiji' otvoreniji ambijent?

Za mene osobno Lovrjenac je najprijateljskije moguće mjesto na kugli zemaljskoj. Možda zato što sam tamo kao redateljica uvijek lijepo stvarala. Smatrate li da Duh Hamletovog oca još uvijek prebiva tamo gore? Evo, osobno ću se kao producentica izložiti ukoliko ta tvrdava izazove kakvu dječju traumu. Ipak, očekujem dječje veselje i upoznavanje s mitskim mjestom Igara.

Odlučili ste prvi put postaviti Lorcinu poetsku dramu "Krvavu svadbu", zašto je izbor pao na Lorcu?

Drama "Krvava svadba" napisana 1933. godine ponajljepši je primjer dramskog predloška koji povijest kazališta naziva pjesničkom ili poetskom dramom, razvijenom unutar perioda moderne drame. Upravo je nevjerojatno da taj kazališni dragulj koji svojom lirskom

svedenošću, propitivanjem žudnje i tragičnosti ljudskih sudbina osuđenih na okove svog zatvorenog okruženja, nikad do sada nije postavljen na Igrama.

U Lorcinjoj Andaluziji, postoji riječ "duende" koju Španjolci opisuju kao "misterioznu moć koju svi osjete, ali je nijedna filozofija ne može objasniti". Lorca je shvatio taj pojam na svoj način: "Duende se vidi kao što se vjetar vidi na pijesku". Rječnici "duende" teško opisuju, no najčešće se prevodi kao "magija". Magičnost Lorcinje poetske riječi jednaka je magiji Dubrovnika i Lokruma, prizorišta dubrovačke "Krvave svadbe". U redateljskom konceptu **Franke Perković** "Krvava svadba" odvija se na Lokrumu, u eksterijeru naglašene prostorne izdvojenosti i izolacije, na mjestu očišćenom od bilo kojeg drugog označitelja osim ambijenta koji postoji u odnosu na dramu Lorcinjih lica.

Na Igrama ste se već prije par godina bavili pivima odnosno pirnim dramama, očit vas privlače svadbe?

Da, plan mi je udati se do sljedećeg zatvaranja. Preciznije rečeno, do kraja kolovoza 2023.

Što očekujete od Švabićeve režije "Ljubovnika", odabrali ste zanimljivu lokaciju?

Nova produkcija "Ljubovnika" na 73. Dubrovač-

kim ljetnim igrama okuplja mlade glumačke i kazališne snage hrvatskog teatra na neizostavnom tekstu dubrovačke baštinske literature. Valja nam se sjetiti značajne produkcije "Ljubovnika" iz 1969. godine u režiji **Joška Juvančića** koji je također za tu produkciju koristio akademce i mlade profesionalce. Joško Juvančić je "Ljubovnike" smjestio u ulicu Od Tabakarije, napravivši predstavu koja je djelovala kao autentična slika životne svakodnevice malog mediteranskog mjesta.

Uz minimalnu scenografiju, a na zanimljivoj, novoj festivalskoj lokaciji, likovi Intrigala, Doktora, Lukrecije, Proždora, Fabricija, Vesele, Starca i Anke, mahom pisani po uzoru na tipske likove Commedie dell'arte, prikazat će se u nekom novom svjetlu. Mladi redatelj **Aleksandar Švabić** prepoznatljiv je po suvremenom pristupu i sklonosti teatru apsurdna, kao i po istraživanju i otkrivanju ra-

zličityh glumačkih kodova te igri konstrukcije i dekonstrukcije, a magija prostora ispred Crkve Svetog Jakova i snaga mladog glumačkog ansambla stvorit će, nadam se, jedan specifičan glumački i režijski kozmos.

Park Gradac ili tvrđava Revelin

Zašto Lindo kao prošlogodišnji dobitnik Orlanda samo dvaput nastupa na 73. Dubrovačkim ljetnim igrama?

Od samog početka Igara Lindo je nezaobilazni i rado viden partner. Pored Otvaranja, nastupaju na Gracu, pozornici koja ima kapacitet gledatelja gotovo dvostruko veći od onog na Revelinu.

Zašto se ove godine organizira Večer posvećena Milanu Milišiću umjesto prošle, kad je bila 80. obljetnica njegova rođenja odnosno 30. obljetnica njegove smrti?

Milan Milišić bio je toliko neopterećen i slobodan kao čovjek i kao autor, te

smo iz tog razloga zajedno s njegovom suprugom **Jelenom** odlučili proslaviti 81. obljetnicu njegova rođenja i 31. obljetnicu njegove smrti. **Hrvoje Ivanković** autor je koncepta i scenarija ovog događanja, veselimo se što će se Milišićeva riječ čuti u prekrasnom okruženju Ljetnikovca Sorkočević.

Ni ove godine nema programa na taraci Revelina?

Ako sljedeće godine budžet Festivala bude to dopuštao, izgradit će se i Revelin. Ove godine morali smo se odlučiti između Graca i Revelina – nismo imali dovoljno sredstava za izgradnju obje pozornice.

Kako odgovarate na kritike da je dosta sadržaja koji po svojoj naravi više pripadaju off-programu Igara nego 'glavnom' programu?

Znate kako je rekao Bob Dylan – nemojte kritizirati ono što ne razumijete.

Nastavlja li Festival aplicirati na Europske fondove?

Da, zahvaljujući maru vrijednog Saše Božića i djelatnica u kući. Aplicirali smo s čak 2 projekta, držite fige do rujna.

Nevezano za Igre, bile ste u užem krugu za izbor savjetnice za kulturu aktualnog predsjednika **Zorana Milanovića**, kako gledate na njegove javne nastupe pa i kulturu komuniciranja? Dylan je sve rekao.

Nikad više repriza

Čini se da na ovim Igrama nikad više repriza, vraćaju se tako "Hamlet", "Mara i Kata" i "Glava lava", koliko vraćanje svih ovih predstava opterećuje festivalski budžet te vam samim time uskraćuje mogućnosti za neke druge programe? S obzirom na dvije pandemijske godine, činilo nam se da našoj publici dugujemo reprize ovih predstava, kako bi ih mogli pogledati svi zainteresirani. "Mara i Kata" je već sada rasprodana. Iz tog razloga osigurat ćemo dvije dodatne izvedbe.

Moramo se truditi još više, biti još bolji za cijenjene posjetitelje Festivala, ističe intendantica

BOŽO RADIĆ/CROPIX

Dakle, tada nitko nije mogao naslutiti što će se događati, stoga ne možemo govoriti ni o kakvom konceptu kad je njihov nastup u pitanju – jedino možemo govoriti o sinkronicitetu, odnosno neobičnom slučaju da je Baeva Ruskinja a Kholodenko Ukrajinac. I da su njih dvoje partneri, kako umjetnički, tako i životni. Nije li ta simbolika upravo najbolje svjedočanstvo o tome koliko je umjetnost iznad političkog sustava?! I iznad svih ideologija. Inače, ovodišnje Otvaranje jest itekako posvećeno Ukrajinu i njihovoj borbi za slobodu. Redateljica **Aida Bukvić** povjerila je interpretiranje